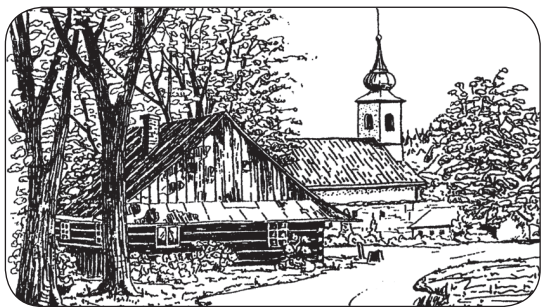

ZPRAVODAJ

mostecký – mosteckí

90. VÝROČÍ OTEVŘENÍ ČESKÉ ŠKOLY V MOSTECH U JABLUNKOVA

DEN OTEVŘENÝCH DVEŘÍ V OPRAVENÉ BUDOVĚ NOVÉ ŠKOLY
SOBOTA 23. LISTOPADU OD 13 H. DO 15 h.

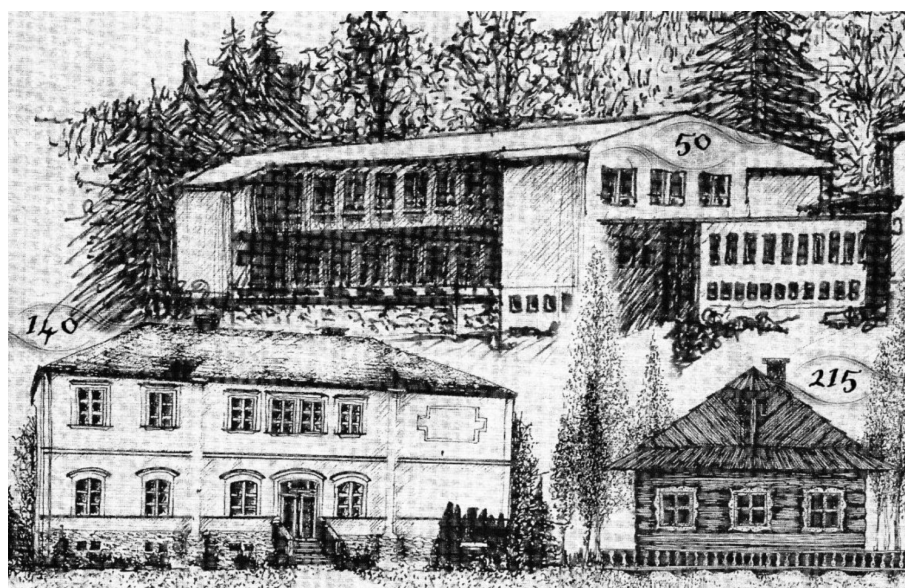
LISTOPAD 2013

SLAVNOSTNÍ AKADEMIE V SOKOLOVNĚ
SOBOTA 23. LISTOPADU V 15.30 h.

**VÝSTAVA FOTOGRAFIÍ
V DŘEVĚNCE NA FOJTSTVÍ**
21. - 29. LISTOPADU

**NA VŠECHNY AKCE SRDEČNĚ ZVEME
RODIČE ŽÁKŮ, ABSOLVENTY ZÁKLADNÍ ŠKOLY I VEŘEJNOST.**

MGR. JIŘÍ WOLNY, ŘEDITEL ŠKOLY

Dyrekcja Szkoły Podstawowej
i Przedszkola
z polskim językiem nauczania
w Mostach koło Jabłonkowa
oraz Macierz Szkolna

zapraszają

wszystkich nauczycieli,
absolwentów, rodziców
i sympatyków naszej szkoły na

Jubileusz szkolnictwa polskiego w Mostach koło Jabłonkowa,

który odbędzie się

9.11.2013 o godzinie 15:30 w Domu PZKO.

Kalendář akcí

1. - 27. 11.

J. TOMICZEK: „ŠTĚTCEM A TUŽKOU“

VÝSTAVA OBRAZŮ, VERNISÁŽ 8. 11. V 16.00

Dřevěnka na Fojtství
www.gotic.cz, 558 341 586

4. 11., 19.00

„TURNÉ ČTYŘ MŮSTKŮ“

ZÁBAVNÍ VEČER SE ZDENKEM IZEREM

A ŠÁRKOU VAŇKOVOU

Hotel Grůň, rezervace vstupenek na recepci

www.hotelgrun.cz, 558 339 447

9. 11., 15.30

JUBILEUSZ SZKOŁY

Dům PZKO

www.pspmosty.estranky.cz, 558 367 615

9. - 10. 11.

SVATOMARTINSKÁ HUSA NA SKALCE

A OCHUTNÁVKA SVATOMARTINSKÝCH VÍN

www.chata-skalka.cz, 608 566 008

10. 11.

SVATOMARTINSKÉ HODY NA STUDENICNÉM

SVATOMARTINSKÉ POSEZENÍ, DOBRÉ JÍDLA

www.chatastudenicne.cz, 558 367 600

16. 11., 16.00

ZVĚŘINOVÉ HODY U JAKUBA

608 566 008

16. 11., 18.00

GOROLSKÁ PÁKA U JAKUBA

608 566 008

16. - 17. 11.

ZVĚŘINOVÉ HODY NA SKALCE

www.chata-skalka.cz, 608 566 008

20. 11., 16.00

SETKÁNÍ S PAWŁEM BERĘSEWICZEM

AUTOR DĚTSKÝCH KNIH

Místní knihovna, 558 368 014

21. - 29. 11.

VÝSTAVA K 90. VÝROČÍ OTEVŘENÍ

ČESKÉ ŠKOLY

Dřevěnka na Fojtství

22. 11., 17.00

GÓROLSKO AKADEMIA

VÝSTOUPENÍ SOUBORU „GÓROLE“ V DOMĚ PZKO

www.gorole.eu, 605 433 864

23. 11., 13.00 - 15.00

DEN OTEVŘENÝCH DVEŘÍ

V OPRAVENÉ BUDOVĚ NOVÉ ŠKOLY

http://zs.mostyujablunkova.cz, 558 367 614

23. 11., 15.30

SLAVNOSTNÍ AKADEMIE

K 90. VÝROČÍ OTEVŘENÍ ČESKÉ ŠKOLY

Sokolovna

23. 11., 19.00

VRKOŽ

Hotel Grůň, www.hotelgrun.cz, 558 339 447

26. 11., 16.30

ŽIVOT A DÍLO ADAMA WAWROSZE

SETKÁNÍ U PŘÍLEŽITOSTI 100. VÝROČÍ NAROZENÍ AUTORA

Místní knihovna, 558 368 014

28. 11., 15.00

ADVENTNÍ A VÁNOČNÍ DEKORACE V DŘEVĚNCĚ

RUČNÍ DÍLNY PRO Dospělé, NUTNO SE PŘIHLÁSIT

Dřevěnka na Fojtství, www.gotic.cz, 558 341 586

29. 11., 18.00

ARGENTINA 2013

VIDEOPROJEKCE S PŘEDNÁŠKOU NA SKALCE

Chata Skalka

www.chata-skalka.cz, 608 566 008

30. 11., 19.00

VEČER S ELÁNOM A VŠECKY PECKY

HRAJE CRAWN BAND

Hostinec u Jakuba, 608 566 008

ADAM WAWROSZ A PAWEŁ BERĘSEWICZ V KNIHOVNĚ

V listopadové podvečery rádi usedáváme do křesla s dobrou knihou, zajímavým časopisem a v teple domova trávíme příjemné chvíle. Stejně příjemné a přínosné, pokud jde o literaturu, mohou být i dvě literární setkání v knihovně, která v listopadu pro Vás, milí občané, připravujeme. Ve středu 20. listopadu v 16.00 navštíví naši knihovnu autor literatury pro děti a mládež Paweł Beręsewicz. Naši mladí čtenáři znají tohoto spisovatele, jeho humor a výstižné postřehy z knížek. Nyní mají šanci setkat se s autorem osobně.

Paweł Beręsewicz choć książki dla dzieci publikuje dopiero od 2004 roku, otrzymał już wiele nagród i wyróżnień: nagrodę „Guliwera” za „Co tam u Ciumków?“, wyróżnienie w konkursie do Nagrody im. Kornela Makuszyńskiego za „Jak zacho-chałem Kaškę Kwiatek” oraz wiele innych. Czytelnicy w każdym wieku uwielbiają jego książki za trafność spostrzeżeń i celny dowcip. Dlatego też zapraszamy całe rodziny do wzięcia udziału w tym spotkaniu.

Druhé setkání plánujeme na úterý 26. listopadu. V 16.30 zahájíme besedu o Adamu Wawroszovi, regionálním spisovateli pocházejícím z Trince. Byl básníkem, spisovatelem, novinářem, autorem divadelních her a v neposlední řadě ředitelem „Teatru Lalek Bajka“. Letos by oslavil sté výročí narození. Chtěli bychom připomenout jeho život a jeho dílo – básně, prózu, divadelní scénáře, které psal ve spisovném jazyce, ale hlavně tvořil v nářečí.

Amatorskie teatry grają do dnia dzisiejszego przedstawienia Wawrosza, Teatr Lalek Bajka też sięga po jego sztuki. Na listopadowym spotkaniu przedstawimy parę jego opowiadań i wierszy, przypomnimy Wawrosza, jako wielkiego humorystę, który nam odkazał:

*„Śmij się człowiecze z ludzki głupoty,
śmij się, choć miywasz dziynne kłopoty.“*

Místní knihovna Mosty u Jablunkova

VÍTÁNÍ OBČÁNKŮ V MOSTECH

V pamětní knize Místního národního výboru v Mostech u Jablunkova je zápis o prvním vítaném občánkovi ze dne 5. 10. 1958. Tímto občánkem je Milan Martaus. Dalšími zapsanými jsou Lenka Axmanová, vítána 28. 1. 1961 a Rudolf Martaus, který byl uvítán 5. 9. 1961. Od těchto individuálních vítání už uplynulo celých 55 let.

Zápis o prvním skupinovém vítání občánků pochází z 22. 6. 1973. V té době byla předsedkyní SPOZ paní Krista Bazgierová. Z tohoto krátkého přehledu je patrné, že vítání občánků je dlouholetou tradicí a má své opodstatnění i dnes.

Na sklonku léta 19. 9. 2013 se v obřadní síni na obecním úřadu sešli rodiče a jejich malé ratolesti na slavnostním Vítání občánků do života. Tentokrát jsme přivítali dvanáct dětí - čtyři děvčátka a osm chlapců. Víтали jsme děti narozené do konce července 2013. Slavnostní projev přednesla Ing. Marie Macurová.

Za SPOZ Mgr. Anna Michálková

POZVÁNKA

Ředitelství Základní školy v Mostech u Jablunkova srdečně zve všechny zájemce na výstavu fotografií, která se uskuteční u příležitosti 90. výročí otevření české školy v Mostech u Jablunkova. Výstava proběhne ve dnech 21. - 29. listopadu 2013 v Dřevěnci na Fojtství. Přijďte zavzpomínat na svá školní léta.

TUROŇOVÁ L.

Zpravodaj obce Mosty u Jablunkova;

Vychází: jednou měsíčně, zdarma;

Vydavatel: OÚ Mosty u Jablunkova;

Adresa redakce:

zpravodaj@mostyujablunkova.cz;

Tel.: 558 337 911;

Registrační číslo: MK ČR E 12343;

Grafické zpracování a tisk:

PROprint, s.r.o., Český Těšín

Příští číslo

Mostecký - Mosteckí ZPRAVODAJ,

uzávěrka příštího čísla:

18. listopadu 2013.

INFO Z DŘEVĚNKY

558 341 586, www.gotic.cz

ŠTĚTCEM A TUŽKOU

je název výstavy dvaceti obrazů Jaroslava Tomiczka, která zahrnuje přehled autorovy tvorby. Stačí uvést jen pár titulů obrazů: Z ropických zátiší, Motýl, V polích či Podzim a je nám jasné, že náměty pro svá díla autor čerpá z přírody, z obklopující nás krajiny. Pro vyjádření krásy okolního světa volí malbu a grafiku. Jeho obrazy putují po výstavách nejen našeho regionu, ale zdobí galérie i v zahraničí. Přijďte v pátek 8. listopadu v 16.00 do dřevěnky na vernisáž výstavy, na které budete mít možnost pohovořit a setkat se s autorem. Výstava potrvá do 27. listopadu.

PETR „PEPE“ PIECHOWICZ VYSTAVÍ SVÉ FOTOGRAFIE V DŘEVĚNCE JIŽ POTŘETÍ

Autor fotografií Petr „Pepe“ Piechowicz v dřevěnce před dvěma lety představil své fotografie se sociální tematikou a loni v červnu jsme nahlédli do jeho tvorby věnované lezeckým fotografiím. Letošní výstava zachycuje neopakovatelnou atmosféru lezeckého ráje Broumovska; fotografie vznikaly při natáčení lezeckého filmu Sandstone. Jelikož se „Pepe“ Piechowicz nyní nachází v zahraničí, vernisáž nebudeme pořádat.

PRVNÍ ADVENTNÍ NEDELE S BOHATÝM PROGRAMEM
I když je teprve listopad, už teď se můžete těšit na první adventní neděli 1. 12.:

• ve 14.00 v dřevěnce zahájíme výstavu nadané mostecké výtvarnice Martiny Bilkové a mladé autorky obrazů Michaely Sucho-

ňové. Výstava potrvá do konce roku a bude prodejní. Určitě zde najdete vhodný dárek pod stromeček pro své blízké!

• v 15.30 začne v kostele sv. Hedviky Adventní koncert, na kterém se představí třinecký Štývarův dětský sbor a ženské komorní těleso Camerata.

• v 16.45 počkáme před dřevěnkou na příchod Mikuláše, který nás přivede před budovu obecního úřadu. Po krátkém kulturním programu rozsvítíme vánoční strom a všechny mostecké děti do 15 let se mohou těšit na mikulášskou nadílku, kterou obdrží po předložení kupónu. Kupóny obdrží v mateřských a základních školách, rodiče dětí, které ještě nenavštěvují školská zařízení, si kupón můžou vyzvednout v dřevěnce do 26. 11.

POZNAMENEJTE SI DO KALENDÁŘE:

1. – 27. 11.	„Štětcem a tužkou“ - výstava obrazů J. Tomiczka, vernisáž 8. 11. v 16.00
28. 11., 15.00	Adventní a vánoční dekorace - ruční dílny
21. - 29. 11.	Výstava k 90. výročí otevření české školy
1. – 30. 12	„Lezecké fotografie“ - výstava „Pepe“ Piechowicze
1. – 30. 12	prodejní výstava M. Bilkové a M. Suchoňové, vernisáž 1. 12. v 14.00
1. 12.	Adventní koncert a Mikuláš

PŘIJĎTE DO DŘEVĚNKY „OCHUTNAT ŘEMESLO“

Obdivujete práci lidových tvůrců a jejich kouzelná díla? Chtěli byste si něco z dávných řemesel sami vyzkoušet a vyrobit si svůj výrobek, kterým pak překvapíte své blízké? Pak je naše nabídka určena právě vám! Naše informační centrum (GOTIC) společně s Kulturním a informačním centrem města Čadca realizuje od října projekt „Podívejme se k sousedům“, jehož součástí jsou i 4 ruční dílny pro dospělé i děti. Pokud se přihlásíte, budete mít možnost pod vedením zkušených řemeslníků „ochutnat řemeslo“ a zhotovit si pěkné výrobky. Ještě letos se dvakrát dílny uskuteční v naší dřevěnce na Fojtství a na jaře pak dvakrát v Domě kultury v Čadci. Nezapomeňte se na ruční dílny přihlásit do daného termínu! Přihlášky naleznete na našich webových stránkách www.gotic.cz nebo v IC Mosty u Jablunkova.

Připravili jsme tyto dílny:

pro dospělé: **ADVENTNÍ A VÁNOČNÍ DEKORACE** – 28. 11. v 15.00 pro děti: **JAK PŘIPRAVOVALY VÁNOCE NAŠE BABIČKY** – 12. 12. v 15.00
Přihlášky do 21. 11. 2013 Přihlášky do 5. 12. 2013

Projekt „Podívejme se k sousedům“ se uchází o dotaci z Fondu mikroprojektů Operačního programu přeshraniční spolupráce Slovenská republika-Česká republika 2007 – 2013, r.č.: CZ/FMP.12/0324.

**PROGRAM
CEZHRANIČNEJ
SPOLUPRÁCE**
SLOVENSKÁ REPUBLIKA
ČESKÁ REPUBLIKA

**EURÓPSKA ÚNIA
EURÓPSKY FOND
REGIONÁLNEHO ROZVOJA**

SPOLOČNE BEZ HRANÍC

FOND MIKROPROJEKTŮ

TIPY INFORMAČNÍHO CENTRA

V listopadu se s námi vydejte poznat pozoruhodná místa a historické památky na Bruntálsku.

REŠOVSKÉ VODOPÁDY

Zhruba 9 km od Rýmařova leží malebná vesnička Rešov. Procházkou po značně turistické trase dojdete do míst, kde si říčka Huntava na horním toku vyhloubila hluboké skalnaté údolí s četnými kaskádami, vodopády a tůňkami. Největší vodopád dosahuje výšky až 10 metrů. Vodopády zpřístupňují vybudované schody, dřevěné můstky a lávky se zábradlím. Nejpozoruhodnější místa lze pozorovat z vyhlídek. Rešovské vodopády patří od roku 1966 k národní přírodní památce, kde můžete ob-

divovat řadu vzácných živočichů a rostlin. Ti z vás, kteří v sobě pociťují horolezecké ambice, se mohou pokusit zdolat Čertovu stěnu, která je vysoká 35 m. Milovníci historie mohou ještě zabloudit k pozůstatkům středověkého hradu Rešov. Jeho torzo lze spatřit nad soutokem Tvrkovského potoka a říčky Huntavy. Dobře patrný je zde ochranný příkop a zbytky základových zdí.

KŘÍŽOVÁ CESTA V RUDE

Od Rešovských vodopádů pokračujte po žlutě značené turistické cestě až do Rudy. Zde najdete další pozoruhodné místo s unikátní barokní památkou z roku 1760. Od kostela Panny Marie Sněžné vede až na Křížový vrch křížová cesta se 14 pískov-

covými sochami završenými do tvaru srdce, které velmi detailně znázorňují výjevy z pašijí Ježíše Krista. Na Křížovém vrchu je zakončena sousoším Malé Kalvárie. Z vrcholu kopce je také nádherný výhled do širokého okolí.

A JEŠTĚ NĚCO NAVÍC...

Pokud vám procházka po zdejších malebném kraji nestačila, zajďte do nedalekého Rýmařova. Po prohlídce města a návštěvě muzea určitě přivítáte lahodné občerstvení. To na vás čeká v Hostinském pivovaru Excelent, kde se vaří stejnojmenné pivo a několikrát do roka i pivní speciály pro zvláštní příležitosti.
www.excelent.cz

ŚWIĘTO ZIEMNIAKA

Dnia 11. 10. 2013 odbyło się tradycyjne Święto pieczono-
nego ziemniaka. W szkole już w godzinach dopołudnio-
wych odbywały się zajęcia w „duchu ziemniaczynym”.
Dzieciom przygotowano ciekawy projekt, dzięki które-
mu poznały wiele ciekawostek dotyczących ziemniaka.
Były rebusy, zabawy w grupach, aż w końcu wszyscy za-
dowoleni z siebie z chęcią poczęstowali się pieczonym
ziemniakiem, tradycyjnie z masłem i solą.

W godzinach popołudniowych zabawa przesunęła
się do ogródka przedszkolnego, gdzie zebrało się 78
dzieci i rodziców, by wspólnie pobawić się i pośmiać
podczas przygotowanych współzawodnictw związa-
nych oczywiście z..... ziemniakiem. Wszystkie zebra-
ne rodziny świetnie się bawiły. Humor podnosiła nam
również śliczna pogoda i zapach pieczonych placków,

których nie zabrakło dla nikogo. Serdecznie dzięku-
jemy wszystkim organizatorom tego bardzo udanego
projektowego dnia.

Zadowoleni rodzice

ZARYS SZKOLNICTWA POLSKIEGO W MOSTACH KOŁO JABŁONKOWA

Historia naszej wioski i jej szkol-
nictwa jest związana nierozłącznie
z Szańcami. Jednak pierwsza dREW-
niana szkoła w obecnym centrum
wioski została zbudowana 215 lat
temu w 1798 roku. Była to szkoła
kościelna i znajdowała się obok go-
spody gminnej (obecnie Motorest
u Taufrů). Miała jedną izbę lek-
cyjną i mieszkanie dla nauczyciela
– kierownika (zachowało się jedno
nazwisko – nauczyciel Szypuła).
Niestety budynek szkolny uległ
pożarowi podczas pierwszej wojny
światowej w 1916 roku.

Z rozwojem wioski szkoła była już
za ciasna. Nową, murowaną szkołę
wybudowano pod kościołem 140 lat
temu w latach 1870 – 1873. Uczono
w niej po polsku i po niemiecku.
Pierwszym dyrektorem był p. Ku-
charczyk, z następnych nie można
pominąć Antoniego Paździorę, An-

toniego Piekniaka i Gustawa Pyszkę.
Uczono w niej do 1963 roku.

1. 9. 2003 została uroczyście od-
słonięta tablica pamiątkowa na bu-
dynku Starej Szkoły.

Szkoły powstawały nie tylko
w centrum wioski. W roku 1926
otwarto szkołę na Szańcach w
prywatnym domu miejscowego
szewca p. Józefa Kufy. W 1937 roku
Macierz Szkolna rozpoczęła bu-
dowę nowej szkoły. Budynek był
gotowy w lutym 1939 roku, lecz
wybuch drugiej wojny światowej
uniemożliwił jego wykorzystanie
do celów oświaty. Uczyc zaczęto
dopiero 1. 10. 1945 roku. Szkołę
zamknięto w 1973 roku, ostatnim
nauczycielem – kierownikiem była
p. Halina Niedoba.

Macierz Szkolna wybudowała
też szkołę na Dolnych Mostach.
Otwarcie nastąpiło 1. 9. 1930.

Szkoła ukończyła swą działalność
w 1973 roku, ostatnim nauczycie-
lem – kierownikiem był p. Józef
Szkandera.

50 lat temu w roku szkolnym
1962 – 1963 rozpoczęto nauczanie
w najnowszej jak do tej pory szko-
le. Jest to szkoła wspólna dla dzie-
ci czeskich i polskich. W czerwcu
2009 szkoła pożegnała wszystkich
uczniów wyższego stopnia (klasy
5., 6. i 8. zasilili szeregi jabłonkow-
skiej podstawówki) i od 1. 9. 2009
zaczyna się nowy etap szkoły –
szkoły małoklasowej z klasami 1.
– 5. W tym roku gmina wyremon-
towała szkołę jubilatkę z zewnątrz,
w następnych latach jest planowany
remont wewnętrzny. Mam nadzieję,
że szkoła będzie dobrze służyła na-
szym dzieciom jeszcze długie lata.

*Maryla Hlávka Kraina
dyrektorka szkoły*

MOSTORZE!

Tak samo jako łóni Was zaproszomy na zakóńczyni sezonu.
Aj latoś mómy dlo Was przigotowany fajny program.

Toż pozbiyrejcie całóm rodzinie a przidźcie sie na nas podziwać,
zabawić sie z nami, pofulać, pospiywać aj potaćcować aż do biotego rana...

GÓROLSKO AKADEMIA

22. 11. 2013 od pióntej po połedniu w Kasowym na Mostach.

Zapraszajóm Górole z Mostów.
Strój mile widziany..

KONIEC JEDNYCH MARŽEN

O tragické egzekuci, která měla místo v naší wiosce, dozvěděla jsem se jako učennice v podstawówce. Urodila jsem se niespełna 30 lat po niej. Wiele razy stałam przed pomnikiem, na którym widnieje data i nazwiska zamordowanych tu ludzi. Choć nie było mi to obojętne, współczułam ofiarom, to nie umiałam ich sobie wyobrazić, nic lub bardzo mało o nich wiedziałam.

Dopiero książka Otylii Toboły „Lutyńskie tango” pomogła mi poznać więcej jedną z ofiar. Chodziło o Władysława Opiołę z Lutyni Dolnej. Ostatnie dwa lata jego życia zostały odtworzone na podstawie 29 listów, które znaleziono przypadkiem 30 lat po wojnie. Otóż wtedy dwudziestoletni „Władek”, jak większość młodych Polaków należał do podziemnych plutonów Związku Walki Zbrojnej Armii Krajowej i był przekonany, że z wrogiem trzeba walczyć. Inspiracją do jego walki były audycje radiowe z Londynu, gdzie nawoływano do sabotażu. Władek wraz z kolegami zorganizował lewy przerzut 1 tony masła do Polski. Kiedy gestapo zaczęło ich ścigać, przeniósł się do znajomych, którzy mieszkali koło Pragi. Z tamtąd pisze w jednym z listów.

3. 12. 1941

... Żalisz się, Mamo, że Ci tęskno – tak samo i mnie tęskno za Tobą i Ojcem, i wszystkim, co w domu lubiłem. Ja swoją tęsknotę ukajam grą na harmonii albo jak mi bardzo smutno, to po pracy spaceruję lasami – czasem i dwie godziny. Tam w lasach mogę płakać, śpiewać, a nikt się ze mnie nie śmieje...¹⁾

Był pełen ideałów i planów na przyszłość, marzeń a przede wszystkim pałał chęcią po wiedzy, był bardzo zdolnym

młodym muzykiem i obiecującym kompozytorem. Jeszcze w Lutyni skomponował tango, do którego słowa pomógł mu napisać jego nauczyciel.

2. 1. 1942

...chcę być w P[radze] i tam się uczyć, i jeszcze raz uczyć. Wystąpić gdzieś i pokazać, czego się nauczyłem i co potrafię. Gdy pierwszy raz wystąpię solowo w P[radze] – będzie to dla mnie jedna z najszcześniejszych chwil w życiu. A gdy będę mógł zagrać do radia a Ty w domu będziesz mnie mogła słuchać, to na pewno nie uwierzysz, że to gram ja!...¹⁾

Po atentacie na Reinharda Heydricha zrobiło się w Pradze bardzo gorąco. Władek zdecydował się na powrót do Lutyni, gdzie ukrywał się w domu swoich rodziców. Niestety został aresztowany i przewieziony do więzienia w Mysłowicach. Stąd przewieziono go 26. 10. 1943 do Mostów, gdzie został stracony podczas zbiorowej egzekucji.

Ta tragedia przekreśliła na zawsze wszystkie jego plany i marzenia. Jedno z nich udało się spełnić w roku 1980 pani Otylii Tobole, kiedy to Czechosłowackie Radio w Ostrawie nadało jego „Lutyńskie tango” w wykonaniu chóru „Górnika”. Choć Władek już dawno nie żył, jego rodzice również (zginęli w Oświęcimiu), to może w innym świecie, w innej dymenzji jednak słyszeli „Lutyńskie tango” – ojciec patrzył z dumą na syna, matka ocierała łzę wzruszenia a Władek zadowolony się uśmiechał...

M. Hlávka Kraina

¹⁾ TOBOŁA, Otylia. Lutyńskie tango i inne historie wojenne z Zaolzia. Wyd. 1. Czeski Cieszyń: Stowarzyszenie przyjaciół polskiej książki, 2003, 430 s., [32] s. obr. příl. ISBN 80-239-0926-6.

VZPOMÍNKY PAMĚTNÍKŮ

26. října 2013 uplyne již 70 let od veřejné popravy v naší obci. Proto bylo velmi zajímavé poslechnout si vzpomínky pamětníků na tuto událost.

Pan **Antonín Szotkowski** měl tehdy 17 let a vypráví:

„Vím, že v centru obce proběhla přestřelka mezi gestapáky a dvěma neznámými muži, při které byl postřelen německý důstojník. Ten zraněním později podlehl. Němci jednoho z neznámých mužů chytili a zabili jej. Již mrtvého muže přivázali ke sloupu – asi pro výstrahu, já jsem ho zde viděl přivázaného, bylo to vedle hotelu Beskyd. 26. října 1943 jsem přijel vlakem kolem poledne a hned z nádraží mě i ostatní cestující odvedli německí vojáci se zbraněmi před hotel. Zde byla postavena šibenice, na které viselo deset oprátok, a kolem stálo velké shromáždění lidí – místních obča-

nů. Asi po 20 minutách přijelo nákladní auto s 10 muži. Jednoho po druhém odváděli na šibenici. V živé paměti mi zůstala scéna, kdy jeden z velmi mladých odsouzených křičel a prosil o milost. Gestapáci s ním krutě zacházeli a nemilosrdně ho pověsili.

Místo jsme mohli opustit až po vykonání popravy. Nikdo z nás tam nechtěl být ani o chvíli déle, proto jsme šli rychle domů. Vím, že popravené odvezli do Osvětimi. Zanedlouho, když jsem měl pouhých 18 let, jsem byl odveden do války. Byla to zlá doba.“

Paní **Helena Martynková roz. Sikorová** vzpomíná:

„Přestože jsem byla opravdu malé dítě, byla jsem teprve ve 2. třídě, na tuto událost si dobře pamatuji. Během vyučování za námi přišla učitelka – nebyla místní – a řekla nám pouze, že se máme obléci, že

jdeme ven. Šli jsme seřazeni až k hotelu Beskyd a zůstali jsme stát na cestě.

Učitelka nám přísně řekla, že se musíme dívat pouze dopředu a neotáčet hlavu. Před námi bylo postaveno vyvýšené podium, na kterém visely oprátky. S hrůzou jsem brzy zjistila, k čemu je to vše určeno.

Na šibenici přivedli prvního muže, nasadili mu na krk oprátku a stupínek, který byl pod ním, podkopli. Snažila jsem se mít stále zavřené oči, trásla jsem se a opravdu i teď v duchu vidím houpající se nohy mužů, jejichž počet se stále zvětšoval. Pro mě, jako pro malé dítě, to bylo něco nepochopitelného a otrásl to nejen mnou, ale i mou mladší sestrou, se kterou jsme na toto téma nedávno hovořily. Doufám, že takové strašné věci se už nikdy nestanou.“

Kamila Szotkowská

HASIČI PŘÍCHÁZEJÍ S KAMPAŇÍ, VARUJÍCÍ PŘED NEBEZPEČNÝMI PLYNY A POŽÁRY V DOMÁCNOSTECH

Česká asociace hasičských důstojníků (ČAHD) zahájila letos v létě ve spolupráci s Hasičským záchranným sborem (HZS) Moravskoslezského kraje, HZS Olomouckého kraje dlouhodobou kampaň, varující před stále více hrozícím nebezpečím požárů a úniku zemního plynu, propan-butanu a oxidu uhelnatého v domácnostech.

Hasiče nenechává spát reálné nebezpečí zranění i usmrcení osob při událostech souvisejících s výbuchem zemního plynu v domácnostech. V živé paměti máme poslední dvě „velké“ události v únoru 2013 ve Frenštátu pod Radhoštěm a o dva měsíce později v Praze, které si vyžádaly několik mrtvých a zraněných osob. Poslední případ výbuchu souvisejícího s únikem plynu se stal v září v bytovém domě v Havířově-Šumbarku.

Časté jsou v dnešní době také otravy oxidem uhelnatým vznikajícím při nedokonalém spalování (karmy v koupelnách, závadné kotle apod.). Kampaň je také reakcí na obavy občanů z celé ČR, kteří stále častěji volají na tísňovou linku hasičů s upozorněním, že v okolí svého bytu či bydliště cítí plyn.

Statistika posledních šesti let (http://www.cahd.cz/?page_id=1234) jasně hovoří o nebezpečí a důležitosti nepodceňování negativní „role“ plynů v domácnostech. Počet mimořádných událostí (únik nebezpečných plynů) stále roste, stejně tak jako počet zachráněných a evakuovaných osob.

Pozornost si zaslouží rovněž následky požárů v domácnostech. Ačkoli počet požárů v domácnostech za období let 2008 až 2012 činí „jen“ 18 % z celku, jejich následky jsou alarmující. Počet usmrcených osob při požárech v obytných budovách v porovnání s usmrcenými osobami při ostatních požárech dosahuje přibliž-

ně 40 %. Počet zraněných osob při požárech v domácnostech činí téměř 50 % z celkového počtu zraněných.

Ze statistiky v letech 2008 až 2013 vyplývá, že počet osob usmrcených v důsledku otrav nebezpečným plynem není tak alarmující jako např. počet úmrtí při požárech. Je třeba ovšem brát ohled na vysoké riziko, které při úniku nebezpečného plynu hrozí, především výbuch s následným požárem. Hasiči v ČR vyjíždějí k událostem s únikem nebezpečného plynu v průměru jednou denně!

ČAHD bude informovat v rámci kampaně prostřednictvím letáků či podrobnými informacemi na svém webu. Informativní letáky jsou k dispozici ke stažení a volnému využití (vytištění) různými subjekty (obcemi, bytovými družstvy apod.) i jednotlivci. Uloženy jsou na webu ČAHD: http://www.cahd.cz/?page_id=835.

Na stránkách ČAHD (www.cahd.cz) jsou k dispozici vedle popisu vybraných nebezpečných plynů, seznamy hlásičů požáru a detektorů plynů – metanu (zemního plynu), propan-butanu a oxidu uhelnatého. Jsou doplněny o rámcové cenové relace a fotografie a také o otevřený seznam firem, které je vyrábějí či dodávají na trh. Tento seznam je možné doplňovat a upravovat. Tyto detektory snižují riziko výbuchu či otravy v domácnostech. Hlásiče požáru upozorní na vznikající požár.

V Moravskoslezském kraji zajistí hasiči, ve spolupráci s dopravci, umístění 1300 kusů letáků v průběhu celého měsíce listopadu u všech hlavních dopravců.

Na začátek listopadu připravují hasiči v Ostravě seminář pro velká stavební a bytová družstva a majitele bytových domů v našem kraji, zaměřený na zajištění bezpečnosti v domácnostech.

NEBEZPEČNÉ PLYNY V DOMÁCNOSTI: METAN, PROPAN-BUTAN, OXID UHELNATÝ

KDE JSTE OHROŽENI NEBEZPEČNÝMI PLYNY?

- při vaření v kuchyni – zemní plyn a propan-butan
- při vytápění a ohřevu – zemní plyn, propan-butan a oxid uhelnatý

JAK VÁS PRIMÁRNĚ OHROŽUJÍ TYTO PLYNY?

- **výbuch** – zemní plyn, propan-butan
- **jedovatost** – oxid uhelnatý NENÍ CÍTIT ANI VIDĚT!

JAK MŮŽETE SNÍŽIT RIZIKO?

- **pravidelnými kontrolami a revizemi** zařízení a rozvodů instalací detektorů plynů domácnosti

Co umí detektor plynů?

- **zjišťuje** přítomnost plynu
- **signalizuje** přítomnost plynu akusticky a vizuálně

AUTONOMNÍ HLÁSIČE POŽÁRU

CO JE HLÁSIČ POŽÁRU?

- jednoduché zařízení, které vás upozorní na vznikající požár
- obsahuje detektor požáru s hlasitou akustickou a vizuální signalizací

PROČ SI HLÁSIČ POŽÁRU POŘÍDIT?

- včasné zjištění vznikajícího požáru

- upozornění na požár pomocí zabudované sirény
 - možnost včasné záchrany Vašeho života a majetku
 - jednoduchá a rychlá instalace
 - nenápadný vzhled
 - dostupná pořizovací cena
- KAM UMÍSTIT HLÁSIČ POŽÁRU?
- na strop hlídané místnosti

DŮLEŽITÁ TELEFONNÍ ČÍSLA

PORUCHY VEŘEJNÉHO OSVĚTLENÍ – opravy veřejného osvětlení se budou provádět vždy první týden v měsíci. Veškeré poruchy na veřejném osvětlení hlase p. Milanovi Klusovi – tel. **728 251 005** nebo na Obecní úřad p. Martynkové Renátě tel. **558 337 914**.

ZIMNÍ ÚDRŽBA – koordinátorem zimní údržby pro letošní rok je opět p. Klus Milan, případné přednosti žádosti ve věci zimní držby je třeba nahlásit den předem na tel. **728 251 005**.

Obec Mosty u Jablunkova

INFORMACE TÝKAJÍCÍ SE ZPRAVODAJE

Příspěvky do zpravodaje se přijímají na e-mail: zpravodaj@mostyujablunkova.cz ve formátu .doc (MS Word) jako čistý text bez formátování a obrázků. Fotografie přikládejte samostatně, nevkládejte je do textu.

Posouzení vhodnosti příspěvků provádí redakční rada, která si vyhrazuje právo nezveřejnit některé příspěvky i z kapacitních důvodů.

Formát	Výška v mm	Šířka v mm	Cena za inzerci
1 strana	269	188	2 000 Kč
1/2 strany	133	188	1 000 Kč
1/4 strany	133	92,5	500 Kč
1/8 strany	65,75	92,5	250 Kč

Pořádáte-li nějakou akci a chcete se podělit o své zážitky či zkušenosti, napište do 18. dne měsíce předcházejícího vydání zpravodaje článek a zašlete na výše uvedenou e-mailovou adresu. Příspěvky občanů a sdružení nekomerční povahy jsou zveřejňovány zdarma. Vydavatel si vyhrazuje právo korektury obsahu i formátu příspěvků.

Inzeráty do zpravodaje zasílejte ve formátu .pdf a v níže uvedených rozměrech a dobrém rozlišení (obrázky, loga).

DĚKUJEME!! 😊

Touto cestou bychom chtěli vzdát velké díky všem, kteří společně s námi sbírali na pohled tolik nepotřebná a zbytečná plastová víčka. Víčka jsme začali sbírat v polovině měsíce března a poctivě jsme je shromažďovali až do poloviny měsíce září. Za tu dobu se nám podařilo dát dohromady obrovské čtyři pytle, které jsme mohli s velkou radostí zaslat Lukáškově Škodovi a jeho mamince do Moravských Budějovic. Pozor! Naše sbírání však z daleka nekončí! Rozhodli jsme se sbírat dále a pomáhat tak alespoň touto formou těm, kteří to potřebují a zaslouží si pomoci. Pokud máte i vy doma tolik nepotřebná povalující se plastová víčka, doneste je prosím k nám do Motoresu U Taufrů - však my už se o ně postaráme. Pomáhejte s námi. 😊

Děkujeme všem!

Pracovní kolektiv Motoresu U Taufrů

**VYMĚŇTE OKNA DŘÍV,
NEŽ PŘIJDE ZIMA.
UŠETŘÍTE TISÍCE!**

**OKNA - DVEŘE
FASÁDY**

Markýzy, žaluzie, sítě, venkovní rolety

**Množstevní slevy na okna až 54%!
Cenové nabídky zdarma a nezávazně!**

Mob: 774 509 509

**OC Oceán
Oldřichovice**

info@skvelaokna.cz
www.skvelaokna.cz

APS s.r.o.
www.skvelaokna.cz

Lékárna Mosty

oznamuje změnu otevírací doby

Po	7.30 - 15.30
Út	7.30 - 14.30
St	7.30 - 15.30
Čt	7.30 - 15.30
Pá	7.30 - 14.30

V naší lékárně Vám nabízíme možnost založit si **klientskou kartu**. S touto kartou **ušetříte 30 Kč** za Váš recept a sbíráte body za nákup volně prodejného sortimentu. Tyto body můžete využít jako slevu při dalším nákupu.

Lékárna nabízí vybrané produkty za **akční ceny**.

Umožňujeme také výdej léků na **elektronický recept**.

Kolektiv lékárny

Hostinec U Jakuba

**nabízí opět své služby:
oslavy, jubilea, srazy, rauty,
firemní večírky**

tel. 608 566 008

16.listopadu v 19 hod.

**Gorolská páka-III.ročník
silové soutěže**

16.listopadu od 16 hod.

**Zvěřinové hody
u Jakuba**

30.listopadu v 19 hod

**Večer s elánem a všechny
pecky naživo**

Hraje Crown Band SK

Shiatsu

Pomůže při bolesti zad,
krku, rukou i nohou.

Uvolní a zpevní klouby.

Oživí orgány, obnoví síly.

Pro hlubší spánek.

Pro dobrou kondici.

Pro zdraví a pohodu.

Dejte dárek sami sobě.

Provádí se přes oblečení
na zemi na měkké podložce
nebo v sedě na židli.

Tel. 773 052 310

Ing. Robert Szotkowski

Mosty u Jablunkova 896

Masáže

KAŽDÉ PONDĚLÍ

Mosty u Jablunkova 333, stará škola 1.PATRO

Úterý – Pátek

Jablunkov, Mariánské Náměstí č.14, v budově
muzea 1. PATRO

Tel.: 731458762 na objednávku

Masáže: klasické,zdravotní,relaxační,bambusové,
lymfatické,lávové kameny,zábaly, baňky

ZAHÁJEN PRODEJ VÁNOČNÍCH DÁRK.POUKÁZEK

POWER JÓGA S ELIŠKOU HADIDOVOU

Kdy? úterý 17.45 - 18.45
středa 17.00 - 18.00

Kde? tělocvična
ZŠ Mosty u Jablunkova

Co s sebou? cvičební úbor, podložku
a chuť si zacvičit

Těším se na vás

Eliška